

Жыве Беларусь!

Народная газета

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№77(590) 29 красавіка 1993 г. Чацвер. | Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах. | Тыраж 618667 экз. | Кошт у розніцу — 4 руб.

ФАКС

Вкратце

Победив на референдуме, президент России Ельцин предпринимает все усилия, чтобы добиться принятия новой Конституции.

Ее проект предполагает установление в России сильной президентской власти, Верховный Совет и съезд народных депутатов будут заменены двухпалатным парламентом.

По 30 апреля в Минске будет проходить семинар по вопросам беженцев, прав человека и миграции, организованный Главным комиссариатом ООН по делам беженцев.

Обсуждаются проблемы миграции в наши дни, роль Международного Красного Креста в оказании помощи беженцам, другие аспекты этой темы.

Сегодня в Минске состоится совещание представителей министерств внутренних дел России, Украины и Беларуси.

В частности, будет обсуждаться вопрос о взаимодействии правоохранительных органов трех славянских республик в борьбе с экономической преступностью.

В Минске прошло очередное заседание Сойма БНФ.

Участники обсудили варианты новой программы демократического движения, приняли заявление в поддержку президента России Ельцина, окончательно определили дату проведения третьего съезда БНФ — 29—30 мая.

Рисунок Олега ПОПОВА.

Доллар в скачках не участвует. Пока

Вчерашний курс валют банка "Комплекс" в Минске

Наименование валюты	Скупка	Продажа
Доллар США	860	870
Немецкая марка	535	545
Английский фунт	1261	1299
Финская марка	147	152
Французский франк	152	156

На валютном рынке республики пока временное затишье.

Правда, вчера доллар в Минске подорожал на 15 рублей. Из-за нехватки наличности банк "Комплекс", например, теперь покупает "зеленые" по безналичке с переводом причитающейся суммы на чековую книжку — доллар идет за тысячу "деревянных".

По мнению специалистов, "зеленые" на этой неделе будут расти, но круто скачков не предвидится.

Антон ЧЕКОВ.

Девять авиарейсов — и мы при новой валюте

Перевозку белорусской национальной валюты из Мюнхена, где она печатается, в Минск осуществляет авиакомпания БелЭйр Лтд.

Доставка национальной валюты рассчитана на 9 авиарейсов, во время каждого перевозится 44 тонны денежного груза.

В числе самолетов, принадлежащих компании, — личный самолет бывшего генерального секретаря коммунистической партии ГДР Эриха Хонеккера.

БелаПАН.

Вклад аргентинца Василенко в белорусскую нейрохирургию

Уникальную операцию по устранению детского родового паралича провел в Могилевской горбольнице аргентинский нейрохирург Владислав Василенко.

Бывший наш соотечественник приехал в Могилев навестить родственников, а вместе с тем поделиться и врачебным опытом.

По предварительным данным, операция, оцениваемая на Западе в 80 тысяч немецких марок, прошла успешно. Полуторагодовалый пациент, сын одного из могилевских врачей, проходит курс послеоперационной реабилитации.

Юрий БЕСТВИЦКИЙ, РИД.

Погода и здоровье

29 апреля погода в Минске и области существенно не изменится.

Выраженных изменений в самочувствии метеозависимых больных не будет. Вам не повредят физические упражнения и прогулки на свежем воздухе в утренние и вечерние часы.

Неблагоприятные дни мая

(по данным лаборатории медико-экологических проблем, профилактики Института клинической и экспериментальной медицины Сибирского отделения АМН России для переутомленных, ослабленных болезнями людей)

5, 7, 13, 15, 22, 27.

В эти дни ожидаются резкие изменения погодных факторов. Накануне и в неблагоприятный день метеозависимым больным следует обратить внимание на свое самочувствие. Для профилактики принимайте лекарственные препараты, назначенные врачом, а также настой брусники и можжевельника.

Но миром и не пахнет...

Вчера в Боснии, несмотря на перемирие и ужесточение санкций против Югославской Федерации, вспыхнули новые бои.

Представители британского контингента миротворческих сил ООН заявили, что мусульманские и хорватские формирования ведут бои к северо-западу от Сараево.

Радио "Свобода".

На пепелище безлюдно

Двести восемь пожаров, случившихся в республике за минувшие три выходных дня, нанесли ущерб в 19 миллионов рублей.

В деревне Железница Краснопольского района сгорело одиннадцать домов.

Ирина ФЕДОРОВА.

Без таланта не входить!

Училищем народных художественных ремесел стало называться одно из строительных ПТУ в Витебске.

Смена вывески официально уточнила главное направление работы коллектива: готовить для всей республики специалистов редкой, но очень "злободневной" профессии реставратора памятников истории и культуры. Подростки учатся резьбе по дереву, лепке, гончарному делу, изготовлению гобеленов.

Не только отметками педагогов оцениваются практические навыки юных умельцев: образцы их рукоделия нарасхват идут в фирменном салоне-магазине, а наиболее способные ребята еще до получения диплома привлекаются для оформительских работ на предприятиях области.

На базе престижного ПТУ N 147 предполагается создать высшее учебное заведение прикладного искусства типа знаменитой московской "Мухинки". Но уже сейчас желающим поступить сюда приходится выдерживать суровый конкурс, ничуть не уступающий вузовскому.

Сергей БУТКЕВИЧ.

Это есть наш последний и решительный шанс...

Не откажешь в чувстве юмора, хотя и мрачноватого, сотрудникам Витебского СКБ станкостроения. Свой фирменный магазин, идея которого родилась явно не за доской кульмана, они выразительно назвали "Последний шанс".

В просторной, хорошо оборудованной "лавке" вам могут предложить все, что угодно: от одежды и "колониальных" сладостей до металлообрабатывающей техники, созданной по оригинальным проектам бюро. Часть товаров поступает от предприятий-заказчиков, которым проще оплатить конструкторские разработки "натурой", чем перечислить рубли, острый недостаток которых и вынудил СКБ броситься в торговую стихию.

Сергей СЕРГЕЕВ.

Выпуск подготовлен по сообщениям корреспондентов "Народной газеты", агентств ИТАР—ТАСС, Белинформ, БелаПАН и РИД.

Са штаб-кватэры СНД

Ваююць у Таджыкістане, а мірацъ... у Мінску

Валеры ДРАЗДОЎ

Як і намячалася, кіраўнікі ўрадаў краін—членаў Садружнасці Незалежных Дзяржаў пачалі ўчора пасяджэнне ў штаб-кватэры СНД, што па вуліцы Кірава ў Мінску, роўна ў 10 гадзін раніцы.

Трэба адзначыць, што першымі асобамі на гэты раз былі прадстаўлены Расія, Украіна, Беларусь, Арменія і Таджыкістан. Астатнія краіны прыслалі сваіх віцэ-прем'ераў.

Парадак дня праектаваўся з 15 пунктаў. Як стала вядома праз паўгадзіны пасля пачатку пасяджэння, ён застаўся без змяненняў. Пытанні, як засведчыў каардынатар Рабочай групы СНД Іван Каратчэня, можна раздзяліць на тры блокі: арганізацыйныя, ваенныя і эканамічныя.

Намечана абмеркаваць пытанне па далейшаму ўмацаванню Садружнасці Незалежных Дзяржаў, палажэнні аб каардынацыйна-кансультатыўным камітэце і выканаўчым сакратарыяце СНД. Разглядаліся таксама неадкладныя меры па забеспячэнню энергетычнымі рэсурсамі Арменіі, міждзяржаўныя ўзаемаадносіны ў сферах аграпрамысловага комплексу, сумесная работа па стварэнню магутнасцей аўтазавода ў горадзе Елабуга і іншае.

Асобна агаварылі кіраўнікі выканаўчых улад шэраг ваенных пытанняў. Ішла размова аб вышуку і вызваленні асоб прапаўшых без вестак падчас вайны ў Афганістане і іншых ваенных канфліктаў. Былі разгледжаны дадатковыя меры па павышэнню адказнасці выканаўчых органаў улады дзяржаў—удзельніц Садружнасці за выкананне прынятых абавязкаў і рэалізацыю дамоўленасцей па тых жа ваенных пытаннях. Стабілізацыя абстаноўкі ў Таджыкістане, асабліва на ўчастку яго дзяржаўнай граніцы з Афганістанам, хвалюе сёння ўсіх нас. Таму выкананню ўжо прынятых рашэнняў менавіта па гэтай тэме ўдзелена даволі значная частка часу мінскай сустрэчы.

Прэс-канферэнцыя па выніках перамоў адбылася ў канцы дня, калі газетны нумар падпісваўся ўжо ў свет. Таму больш падрабязную інфармацыю, пра што ўсё ж дамовіліся кіраўнікі ўрадаў, мы надрукуем пазней.

Глядя из Минска

Кто сыграл в ящик? Передвижной...

Павел ЯКУБОВИЧ, политический обозреватель

Молва гласит, что некогда генералиссимусу и лучшему другу всех автомобилистов мира товарищу Сталину прямо в Кремль доставили опытный образец новенькой машины. И хотя присутствующие знали, что она довольно бессовестным образом сконструирована по чертежам недавно захваченного "Оппеля", все усиленно делали вид, что присутствуют при новом замечательном достижении советского автостроения. Иосиф Виссарионович, который был более всех знаком с подоплекой очередной невинной фальсификации, спросил:

— И как думаете назвать новую машину?

— "Победа", товарищ Сталин.

— Победа?.. Но небольшая!

Руководящие зисовцы затряслись от страха. Товарищ Сталин знал, чем отличаются настоящие победы от придуманных "Побед". Но и те и другие он использовал с максимальной пользой для себя.

Нынешние властители России не знают, что делать ни при победах, ни при поражениях. Пытаясь осмыслить их действия, порой начинаешь думать, что силы воли у тех, кто унаследовал российский скипетр, не больше, чем у водорослей.

Что же произошло к востоку от Орши в последний день светлой пасхальной недели? Что сказали напрягшемуся в ожидании миру избирательные урны, или, как теперь их велено величать, передвижные избирательные ящики? Начнем с того, что очередной трюк в виде оригинальной "домашней заготовки" чуть было не нокаутировал саму идею всенародного референдума. Буквально за несколько часов до открытия дверей на участках Дальнего Востока по останкинской телепрограмме выступил кто-то из руководства Центризбиркома и объяснил, что действительны будут лишь те бюллетени, на которых стоят две подписи — гражданина, работника комиссии — и печать... Последнее обстоятельство было полной неожиданностью. Какая печать, о чем речь? Никто не знал. С утра начались эксцессы. Тысячи людей только в одной Москве стали метаться между избирательными участками и телефонами-автоматами, пытаясь узнать что-то вразумительное о неожиданной новинке. Только через пару часов выяснилось, что руководящий комментатор, говоря о "печати", "запнулся" и произнес вместо союза "или" союз "и". Так что никакой печати, уважаемые соотечественники, не нужно, волеизъявляйтесь без нее!

Однако никакие ухищрения, нажим, обвинения "режима" Ельцина в том, что он "оккупационный" и прочий организационно-пропагандистский хлам, не сыграли решающей роли в отношении российского народа к четырем вопросам бюллетеней. А приемчики применялись просто замечательные! Меня, например, умилила газета "Правда", призвавшая читателей голосовать против Ельцина на том основании, что он... перед Пасхой употребляет в пищу жареные котлеты. У-ф-ф-ф! Хоть Владимир Ильич Ленин и говорил когда-то, что для достижения конечных целей пролетариата все средства хороши, но, думаю, даже он не одобрил бы такой виртуозности и законопатил бы редактора тов. Селезнева в Соловки либо Туркестан. За пропаганду религиозного дурмана.

Впрочем, шутки в сторону. Ни останкинское телевидение, на которое вырос огромный зуб у Руслана Имрановича, ни блиц-визиты в крупные города Шумейко, ни разбой средь бела дня господина Проханова — ничто не повлияло на общественное мнение в той мере, как пытаются это представить сейчас разные зависимые и независимые комментаторы. Правильное решение российскому народу подсказал самый обычный инстинкт выживания. Конечно, Ельцин менее всего похож на спасителя, пришедшего сеять благодать. Он непоследователен, коварен, непредсказуем не только для противников, но и для друзей. Но те, кто пытается его столкнуть, вообще ужасны. Ельцин хотя бы никого не посадил, а его враги только и ждут, когда можно будет свести счеты с несогласными. В 1918 году, в Киеве, где власть менялась на дню по три раза, обыватели вполне серьезно говорили: "Хай гирше, та инше". С тех пор люди кое-чему научились. Правда, для этого пришлось замостить костями большаки под Ростовом и лесные урочища в Куропатах, казахстанские пески и тундру в Инте, Норильске и на Колыме. Люди, кажется, догадались, что революционеры, указывающие путь к светлому будущему, если и приведут куда-то, то лишь на бойню. Людям уже не хочется быть баранами.

Выбор сделан — Президент победил. Но что с того? Как никто в России не рвался на самоотверженный труд, так и не рвется. Как воровали, так и воруют. Как вымирала деревня, так и продолжает. Где лежит выход из этого заколдованного круга, где народ кормят то пулей, то обещаниями?

Выход есть. Его, например, указывал Андрей Дмитриевич Сахаров. Вкратце выход выглядит так. Надо отбросить пронафталиненные кафтаны, в которые все, кому не лень, рядят Русь, направляя ее по "самобытному пути развития". Таких путей нет. Есть закоулки, задворки и тупики. Народы, которые хотят нормально жить и работать, без захребетников и демагогов, давно пошли по этому пути и снабжают Москву, Питер и Нижний Новгород благотворительными крохами со своего стола. Нужна Конституция, но нормальная, а не брежневская, пустая, как барабан, филькина грамота. Нужны государственные мужи, умницы и патриоты, а не бездельники, которым нужно не благосостояние дичающих крестьян Вологодчины, а процветание очередного Саддама Хусейна. Нужны не "планов громадье" с госпланами и госснабами, а нормальные экономические отношения между производителями и потребителями, до чего уже дошли в Сингапуре, но никак не дойдут в Москве. Конечно, многое нужно. Но самое главное, что все это реально и достижимо. При единственном условии — в России наконец появится правительство, в котором будут работать не хитрованы вроде банкира Геращенко, не художники слова вроде Руцкого, а знающие дело профессионалы. За них в принципе и проголосовал многотерпеливый российский народ.

Но уже налицо очередная эйфория победителей. Звучат литавры, вот-вот на Красную площадь выкатят бочки с вином и организуют какой-нибудь теннисный турнир с участием своих и импортных звезд. И все, конечно, профукают. Потому что ветер народного доверия не может бесконечно дуть в ельцинские паруса. Сегодня его курс получил одобрение. Вопрос: кого сегодня представляют многомудрые депутаты? Судя по результатам референдума, разве что самих себя. Значит, пусть себе заседают, думают думу, нажимают кнопки и состязаются в ораторских приемах. Большинству российского народа все это, как выяснилось, неинтересно. Стало быть, надо энергичнее, без чрезвычайщины и автоматчиков, но твердо и последовательно продвигать ту линию, которую одобрил народ. А иначе победа опять может превратиться в "победу". Причем очень небольшую. Но нам, на Беларуси, будет жить куда веселей, зная, что наш сосед нормально живет и хорошо работает, а не рвет себя на части, как на известной картине Сальвадора Дали "Предчувствие гражданской войны"...

Репортер узнал

Сам себе председатель

Крестьянином-единоличником стал без отрыва от общественной деятельности председатель Витебской филии БСДГ Владимир Дубовец.

Приверженец частного землевладения, он, будучи кандидатом в народные депутаты республики, утверждал, что с радостью занялся бы фермерством.

Политические противники считали эти заявления популистской бравадой. Но вот, выйдя недавно на пенсию, бывший начальник планово-экономического отдела ПО "Монолит" взял-таки в пользование 50 га угодий на своей родине, в Сенненском районе. Вместе с Владимиром Григорьевичем пахать землю собирается и его сын Сергей, оставивший работу инженера-электроника.

Теперь у председателя витебских социал-демократов одна личная загвоздка: не удается пока получить банковский кредит для строительства хранилищ. Именно с хозяйственных помещений, а не с комфортного коттеджа намерен начать свое дело потомственный крестьянин, кандидат экономических наук.

Сергей БУТКЕВИЧ.

Прощайте, портфели, баулы, папки!

"И пусть Алексей Камай хоть двадцать раз называет себя вторым секретарем, но никакой он не секретарь!" Эти слова "Народная газета" опубликовала еще 20 февраля, а прошедший в минувшие выходные 32-й съезд КПБ их только подтвердил.

Съезд незарегистрированной, не имеющей своего устава коммунистической партии Беларуси проголосовал за вхождение КПБ в ПКБ. Решено, что в переходный период в руководящие органы ПКБ довыборов не будет.

Таким образом, сотни партийных чиновников окончательно расстаются со своими портфелями.

Сергей ПОЛЕШУК.

Ало, вас слухае "Народная газета"!

"Пуцёўкі ёсць, але толькі... для генералаў"

Віктар ЧАРНУШЭНКА

Напярэдадні чарговых выхадных і святочнага дня (столькі клопатаў у кожнага!) я, прызнацца, не разлічваў на такую актыўнасць чытачоў. Яны ж знайшлі час, каб дазваніцца ў рэдакцыю. Асноўнай тэмай нашых размоў па "гарачым тэлефоне" былі вясновыя клопаты, праблемы Чарнобыля і аховы навакольнага асяроддзя. А ўвогуле кожны гаварыў пра набалелае, пытаўся, даваў парады.

— Дапамажыце ўратаваць нашу Пясчанку — невялічкую рачулку, што ўпадае ў Шчару, — прасіла **Ганна Іванаўна Салонка**. — Балюча глядзець, як людзі здзекуюцца з гэтага тварэння прыроды. У Быцені, адкуль я родам і дзе жывуць мае бацькі, некалі чыстую рэчку ператварылі ў брудную канаву. Шпіталь, інтэрнат, іншыя ўстановы ды й гаспадары ўласных дамоў травяць ваду, згубіўшы ўсялякае сумленне...

Каб жа гэта быў выключны выпадак! Такое адбываецца літаральна паўсюдна. Людзі нібы звар'яцелі, здзекуюцца з жывой прыроды, не задумваюцца, што чакае іх саміх і іх нашчадкаў у будучым. Я пацікавіўся ў Ганны Іванаўны, ці рабіла яна асабіста якія захады, каб выратаваць Пясчанку. Трэба аддаць належнае, жанчына шмат часу абівае парогі розных устаноў у Івацэвіцкім раёне. І каб хто хоць пальцам паварушыў... За што, пытаецца, атрымліваюць зарплату работнікі экалагічнай службы?

Некалькі тэлефонных званкоў адлюстравалі падобныя сітуацыі... **Павел Іосіфавіч** (прозвішча прасіў не называць, бо могуць спаліць асабісты гараж) жыве па вуліцы Казінца ў Мінску. Побач — 1-ы Паўднёвы завулак, дзе ў асноўным індывідуальныя дамы. Дык вось, іх гаспадары завалілі розным смеццем усё навокал, паляць вогнішчы. Зварот у райвыканкам нічога не даў. Сказалі, разбірайцеся самі. Вось дык улада! Можна вырашыць справу з суседам, а тут жа цэлы "шанхай"...

Дарэчы, не такія гэта ўжо дробязі — сметнікі ў горадзе. Робяць іх не ў адведзеных месцах, а дзе каму ўздумаецца. Не зайсці нават у пад'езды дамоў — хоць нос затыкай. І хаця б аднаго зламысніка аштрафавалі. Няма каму... Скаргі на розныя ЖЭСы, камунгасы сыплюцца бесперапынна.

Мікалай Іванавіч Корзун з Маладзечанскага раёна і **Васіль Андрэевіч Пераход** з Мінска закранулі праблему выкарыстання дачных участкаў. Мала таго, казалі яны, што розныя чыноўнікі за хабар прыдбалі надзелы зямлі ў прывабных прыродаахоўных месцах, дык і твораць там што хочуць — валяць дрэвы, забруджваюць вадаёмы... (Чытачы назвалі канкрэтныя факты і адрасы, рэдакцыя іх праверыць.) Вяліся неяк размовы аб стварэнні ў рэспубліцы экалагічнай міліцыі, ды ўсё заціхла. Ці то сродкаў не хапае, ці то рукі не даходзяць. Хоць бы не спазніцца...

Цяжкасці з набыццём паліва для асабістых машын даўно ўсім вядомыя. Казалі, што гэта часовая з'ява... На прыколе не толькі легкавы транспарт. **Леанід Васільевіч Няхайчык** з вёскі Каралёў Стан Мінскага раёна ўжо 13 гадоў як мае мотаблок, апрацоўваў свой участак, дапамагаў суседзям. Цяпер жа нідзе не купіць бензіну. А спекулянты тры шкуры дзяруць. "Чаму, пытаецца Няхайчык, розныя фірмачы раз'язджаюць на "Таётах", скупіўшы ўсё паліва, а я не магу нават узараць агарод? Ураду трэба вырашыць пытанне аб спецыяльным забеспячэнні гаруча-змазачнымі матэрыяламі фермераў. Неабходна стварыць асобны фонд, а не выдаваць паліва на мясцовыя гаспадаркі. Яны "скручваюць" бензін сабе, а нам кажуць, што няма..."

Напярэдадні сумнай гадавіны чарнобыльскай трагедыі было шмат званкоў ад пацярпелых. Вельмі ўзрушыла тое, што, як і раней, многія не могуць уладкаваць сваё жыццё, вырашыць без цяганіны нават дробязнае пытанне. **Сяргей Мікалаевіч Кушнер** з Лоеўскага раёна сапраўды ўдзельнічаў у ліквідацыі вынікаў аварыі, але дагэтуль не можа атрымаць пасведчанне — згубіліся дакументы... Дык няўжо чыноўніку ад Чарнобыля цяжка знайсці неабходныя даведкі і вырашыць пытанне? Сям'я **Барысевічаў** (муж — ліквідатар) жыве ў інтэрнаце ў Бараўлянах. Просяць участак, каб пабудаваць свой дом, а ім адмаўляюць. "Паглядзіце, усё мінскае начальства пабудавала сабе тут харомы, маючы ў горадзе шыкоўныя кватэры", — абуралася **Маргарыта Сцяпанаўна**.

Нядаўна ўрад прыняў пастанову аб грашовай кампенсацыі пацярпелым ад аварыі. З Хойнікаў патэлефанавала **Святлана Канстанцінаўна Бурлачэнка**:

— Зноў эканомяць на нашых дзетках — плацяць палавіну дапамогі. За нявыкарыстаную санаторную пуцёўку, напрыклад, у райаграпрамтэхніцы, не даюць ні капейкі.

Такія званкі былі з Ельска, Брагінскага раёна, іншых месц. Не лягчэй і тым, хто знайшоў "свой атам" у час службы ў арміі. Падводніку, мічману ў адстаўцы **Пятру Дзмітрыевічу Майсееву**, калі ён звярнуўся за пуцёўкай у ваенкамат (раней пастаянна карыстаўся імі), так адказалі: "У нас у рэспубліцы няма марскога флоту, значыць, няма і ніякіх ільгот. Пуцёўкі толькі для генералаў". Хіба гэта па-чалавечы?

Чытачоў вельмі ўсхвалявала праблема утылізацыі ядавітых адходаў вытворчасці, аб чым не раз пісала "Народная газета". "Хімічны Чарнобыль" сапраўды навіс над Беларуссю. **Таццяна Мікалаеўна Мяркулава** з Мінска сказала, што неабходна пастаянна інфармаваць грамадскасць аб намерах будаўніцтва перапрацоўчых комплексаў, што ў распрацоўцы праектаў павінны прымаць удзел незалежныя эксперты. Начальнік Уздзенскай станцыі аховы раслін **Георгій Аляксеевіч Лебядзевіч** паведаміў, што ў раёне сабралася звыш 13 тон пестыцыдаў, якія неабходна утылізаваць, але няма дзе. Такое ж становішча паўсюдна. Трэба тэрмінова шукаць нейкае выйсце.

Шчыра кажучы, усім ужо надакучыла палітычная балбатня. Веснавыя клопаты прыглушылі крыху імпэт пустасловаў. Гэта добра адчувалася ў час "прамой лініі". Людзі раілі больш пісаць пра іх надзённыя клопаты, шырэй асвятляць эканамічныя пытанні, смела выводзіць на чыстую ваду розных хапуг і бюракратаў. Шмат слушных заўваг выказалі, у прыватнасці, ветэран працы **Барыс Гаўрылавіч Пупкевіч** з Салігорска, **Іван Іосіфавіч Касавец** з вёскі Пескі Бярозаўскага раёна і шмат іншых чытачоў, за што рэдакцыя ім вельмі ўдзячная.

— Ало, "Народная..."! Запрашаем на экалагічны мітынг пратэсту, — пазваніў **Эдуард Рыгоравіч Бядрыцкі** са сталічнага мікрараёна Уручча-5. — Кааператыў "Тэхдапамога" хоча будаваць гаражы насупраць нашых дамоў, у чыстай зялёнай зоне. Пачынаюць будаўніцтва без дазволу адпаведных устаноў, лічы, самавольна. Нічога ў іх не атрымаецца! Мы сабралі больш за сем тысяч подпісаў пад пратэстам. Колькі ж можна зневажаць нас?

Вось гэта добра! Так бы ўсюды — разам, дружна, не адступаючы! Глядзіш, чысцей стала б у нашым краі і парадку было б больш.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Удакладненне з рэдакцыі

Каму "заказваць музыку"?

У рэдакцыю звярнуўся адзін з дэпутатаў Пінскага гарсавета. Ён расказаў пра тое, што ў час нядаўняй сустрэчы з актывам у Пінску Старшыня Савета Міністраў рэспублікі В.Ф.Кебіч, адказваючы на пытанні, зноў закрануў праблему, якая вось ужо на працягу доўгага часу знаходзіцца ў цэнтры ўвагі ўсіх, для каго канстытуцыйная свабода слова і друку з'яўляецца не пустым гукам, а гарантыяй нармальнага развіцця нашай дзяржавы. Кіраўнік урада зноў пацвердзіў прыхільнасць вядомаму аргументу, сутнасць якога заключаецца ў простай формуле: "Хто плаціць, той і заказвае музыку".

Тут жа ўспомніў ён і аб "Народнай газеце": маўляў, тэндэнцыйная, не заўсёды дае магчымасць "адмыцца" тым, з чым пунктам гледжання не згодная. У якасці прыкладу В.Ф.Кебіч зазначыў, што "Народная газета" не так даўно адхіліла матэрыял члена кабінета, а менавіта міністра абароны П.П.Казлоўскага. Зразумела, пра "Народную газету" ў розных людзей могуць быць розныя меркаванні. Пры ўсім нашым жаданні дамагчыся "аднадушнага" адабрэння ўсіх без выключэння нашых публікацый мы не можам. Нерэальная гэта справа. У нашым наскрозь палітызаваным грамадстве любы, нават самы бяскрыўдны артыкул можа выклікаць розныя, іншы раз самыя супрацьлеглыя меркаванні. Але, як сведчыць рэдакцыйная пошта, а таксама вынікі папярэдніх падпісных кампаній, "Народная газета" карыстаецца стабільным аўтарытэтам у тых, хто здольны аналізаваць, пазбаўлены крайнасцей, прыхільнік сапраўднай, а не дэкларатыўнай дэмакратыі. Такую незалежную лінію, далёкую ад кан'юнктуры і партыйна-кланавых інтарэсаў, мы будзем праводзіць і надалей. Пры гэтым толькі вельмі тэндэнцыйны погляд можа выявіць на нашых старонках "прадузятыя" або "дрэнныя" адносіны да любой з галін улады. "Народная газета" за тое, каб парламент, урад, судовая ўлада працавалі зладжана, кампетэнтна, з пачуццём адказнасці — словам, у імя працвітання народа Беларусі. Зразумела, сутыкаючыся з недахопамі, некампетэнтнасцю, злоўжываннямі, газета і надалей будзе крытыкаваць іх прынцыпова і бязлітасна, што таксама адпавядае нашай пазіцыі.

Як усё гэта суаднесці з тым, што сказаў на сустрэчы з выбаршчыкамі В.Ф.Кебіч? Вядома, мы разумеем — некаторыя нашы выступленні выклікалі ў кіраўніка ўрада рэзкае непрыняцце і нязгоду. Але, як вядома, "Народная газета" заўсёды гатова прадаставіць свае старонкі для аргументаванага адказу, а калі трэба, то і абвяржэння. Гэта цудоўна ведае і сам Вячаслаў Францавіч, які адказаў нядаўна праз нашу газету свайму апаненту З.С.Пазьняку. Чаму ж цяпер зноў выцягваецца на свет проста, скажам, непрымальны прынцып, што ўрад будзе "падтрымліваць" адных і не падтрымліваць другіх. Хіба падаткаплацельшчыкі ўпаўнаважылі каго б там ні было на такога роду "дабрачыннасць"? Нам здаецца, што кожны грамадзянін рэспублікі мае поўнае права падпісвацца на тую або іншую газету, купляць ці не купляць яе ў кіёску, але калі гаворка заходзіць пра ўзровень дзяржаўнай падтрымкі сродкаў масавай інфармацыі, то асабістыя сімпатыі, падзел на добрых і дрэнных не павінны адыгрываць ніякай ролі. "Сынкоў" і "пасынкаў" быць не павінна. Мы ўсё ж жывём не ў якойсьці там бананавай рэспубліцы, а ў нармальнай, хоць і маладой, дэмакратычнай дзяржаве, дзе прынцып "хто плаціць, той і заказвае музыку" непрымальны. Усе мы, і журналісты, і міністры, жывём на сродкі, якія выдаткоўвае нам народ, вось ён няхай і "заказвае музыку". Дапускаем, што ў Пінску прычынай для не зусім, мякка кажучы, аб'ектыўнай крытыкі "Народнай газеты" стала самая простая недасведчанасць Вячаслава Францавіча з так званай адмовай публікаваць матэрыял П.П.Казлоўскага. Афіцыйна заяўляем: міністр абароны са сваім матэрыялам ніколі ў "Народную газету" не звяртаўся, а значыць, гэтага інцыдэнта ніколі не было.

Аб непаразуменні з прэс-службай Міністэрства абароны і памылковым, на наш погляд, выступленні на сесіі П.П.Казлоўскага мы падрабязна расказалі чытачам газеты 30 сакавіка г.г. Упэўнены, калі б Вячаслаў Францавіч ведаў праўду пра ўсё гэта, ён устрымаўся б абвінавачваць "Народную газету" ў нейкім супрацьпастаўленні, тэндэнцыйнасці. Ды і ўдзельнікі сустрэчы з прэм'ерам атрымалі б не скажоную, а рэальную карціну.

Вечнае

Ёсць свята вясной, калі запануе сонца і вось-вось выбухне зелянінай прырода. Радаўніца. Мы ідзём да родных магілак, каб памянуць адышоўшых ад нас, чые душы лунаюць у сінім прадонні нябёсаў. Яны адышлі, але яны з намі, пакуль мы памятаем іх.

Фота Сяргея ГРЫЦА.

Рэпарцёр даведаўся

Ці дапаможа рота асобага прызначэння

248 вайскоўцаў беларускай арміі, якія самавольна пакінулі часці, знаходзіліся ў вышуку па стану на мінулы месяц.

Гэта лічба была названа на калегіі Пракуратуры Рэспублікі Беларусь, на якой абмяркоўваліся праблемы "самаволак" і дэзерцірства.

Міністр абароны Беларусі генерал-палкоўнік Павел Казлоўскі ў сваім выступленні, у прыватнасці, адзначыў, што ранейшая сістэма, калі за злачынства салдата розныя спагнанні накладаліся і на яго камандзіраў, зжыла сябе. За канкрэтнае злачынства павінен адказваць канкрэтны віноўнік. П.Казлоўскі паведаміў, што ў Мінскім гарнізоне сфарміравана рота асобага прызначэння, якая выконвае функцыі ваеннай міліцыі. У іншых гарнізонах будуць створаны такія ж узводы. Замест няштатных гарнізонных камендатур уводзяцца штатныя, вакантных пасад штатных ваенных дазнаўцаў застаецца ўсё менш. Гэтыя захады заклiканы ўмацаваць воінскую дысцыпліну і павысіць адказнасць вайскоўцаў.

Алесь КНЯЗЮК, БелаПАН.

Нам стала вядома

Украінцы на Палессі. Здаецца, без уціску...

По запрашэнню ўкраінскага культурна-асветніцкага таварыства "Просьвіта" імя Т.Шаўчэнкі Кобрын наведалі прадстаўнікі ўкраінскага пасольства ў Рэспубліцы Беларусь.

У першую чаргу іх цікавілі ўмовы жыцця ўкраінцаў на Кобрыншчыне (а, паводле даных апошняга перапісу, яны тут складаюць 7,5 працэнта насельніцтва), магчымасці вывучэння сваёй роднай мовы, звяртання да іншых здабыткаў украінскай культуры. Мяркуючы па ўсім, госці з пасольства не знайшлі фактаў "прыцяснення" ўкраінскай меншасці і засталіся задаволенымі становішчам спраў.

Сяржук ЗАМСКІ.

Факт для размышлений

Обыкновенный разбой

В урочище Гай, что примыкает к городу, Барановичское отделение Белорусской железной дороги строит себе оздоровительную базу. Дело нужное, но... Прокладывая инженерные сети, возводя сооружения, строители уничтожили без малого гектар соснового леса. И это не где-нибудь вдалеке, а в лесопарковой охранной зоне многотысячного города.

По нашим подсчетам, ущерб, нанесенный природе, составляет почти миллион рублей. Но руководство отделения железной дороги даже не думает платить деньги. Более того, продолжается вырубка молодого сосняка. Почему такое происходит? Местная власть идет на поводу у застройщиков, не хочет портить с ними отношения. А экологическая служба города только разводит руками.

В.ШУРИН,
председатель территориальной депутатской группы N 1 г.Барановичи;
Б.МУХИН,
депутат Брестского областного Совета.

"Белыя" старонкі гісторыі

Успомнім пра Трасцянец!

— гэта заклік да грамадзян Беларусі, актывістаў міжнародных гісторыка-мемарыяльных арганізацый, прыхільнікаў дзеючых у іншых краінах грамадскіх рухаў па ўвекавечанні памяці аб ахвярах войнаў і генацыду.

У перыяд нямецка-фашысцкай акупацыі Беларусі ў Мінску і яго ваколіцах быў створаны і дзейнічаў буйнейшы ў Еўропе д'ябальскі механізм фізічнага знішчэння і маральнага падаўлення людзей. У мінскім гета, турме па вул. Валадарскага, турме СД па вул. Астроўскага, лагерах па вуліцах Даўмана, Шырокай, у пас. Дразды, Шталагу ("Лясным лагеры") каля в.Масюкоўшчына, у месцах масавых смяротных пакаранняў ва Уруччы, Навінках, на Кальварыі, каля в.Глінішча, ва ўрочышчах Благаўшчына і Шашкаўка і ў лагеры смерці каля в.Малы Трасцянец знішчаны паводле планаў ліквідацыі "расава непаўнацэннага насельніцтва" многія сотні тысяч грамадзян не толькі былога СССР, нашы суайчыннікі, але і людзі з многіх краін Еўропы.

Словы Гітлера: "Мы абавязаны знішчаць насельніцтва — гэта ўваходзіць у нашу місію..." — былі пакладзены ў аснову стратэгічнай "дактрыны" фашызму ў адносінах да народаў Беларусі. Са стварэннем самага вялікага на абшарах былога СССР і трэцяга па памерах у Еўропе лагера смерці "Трасцянец" "дарогу смерці" па таполевай алеі ад 9-га км шашы Мінск—Магілёў да месцаў зняволення і масавых пакаранняў смерцю прайшлі, па адных звестках, 206500 чалавек, а па дадзеных Надзвычайнай камісіі, створанай пасля вызвалення Мінска ў 1944 годзе, — звыш 546 тысяч ахвяр. Гэта ваеннапалонныя і мінскія падпольшчыкі, партызаны Беларусі і мірныя грамадзяне з розных куткоў рэспублікі, вязні амаль стотысячнага мінскага гета і многія тысячы людзей з Францыі, Аўстрыі, Германіі, Польшчы, Чэхіі, Славакіі і іншых краін Еўропы.

На жаль, застаюцца невядомымі не толькі імёны і прыналежнасць да грамадзянства шматлікіх ахвяр лагера смерці "Трасцянец", але і не высветлена нават, колькі іх было. Няма і неабходных дзеля справядлівага маральнага суда звестак пра катаў і забойцаў, якія чынілі злачынствы ў час існавання лагера смерці. Грамадзяне Беларусі і многіх краін свету чакаюць звестак пра тое, дзе і калі прынялі пакутлівую смерць іх блізкія і родныя.

Шмат якія таямніцы лагера смерці "Трасцянец" захоўваюць у сабе архівы Беларусі, краін былога СССР, а таксама заходнееўрапейскіх дзяржаў. Дзейнасць лагера смерці — "белая" старонка гісторыі другой сусветнай вайны, якую трэба запоўніць словамі ісціны, і гэта будзе часткай сплочанага намі доўгу перад ахвярамі генацыду і войнаў напярэдадні 50-годдзя перамогі над фашызмам.

Бяспамяцтва і няведанне прыводзіць да таго, што на тэрыторыі былога лагера смерці, якая ўключае больш як 200 гектараў зямлі, працягвае пашырацца гаспадарчая дзейнасць, ідзе будаўніцтва, месцы пахаванняў тысяч людзей выкарыстоўваюцца пад пасевы. На 11-м кіламетры Магілёўскай шашы побач з урочышчам Благаўшчына, дзе закатавана і пахавана ў 34 равах звыш 150 тысяч вязняў лагера смерці "Трасцянец", знаходзіцца закрытая ў мінулым годзе гарадская звалка смецця. Гэта адбываецца на нашых вачах, бо распрацаваны ў пачатку 1992 г. праект стварэння гісторыка-мемарыяльнай ахоўнай зоны на месцы былога лагера смерці, нягледзячы на патрабаванні грамадскасці, застаецца на паперы.

У гэтых умовах паўстае задача сумеснымі намаганнямі зацікаўленых службовых асоб органаў дзяржаўнай улады і кіравання, прадстаўнікоў гісторыка-мемарыяльных і іншых грамадскіх арганізацый, якія клапоцяцца пра тое, каб увекавечыць памяць аб ахвярах войнаў і генацыду, а таксама шырокай грамадскасці Беларусі пры ўдзеле ставячых такія ж мэты міжнародных і замежных арганізацый і адпаведных дзяржаўных структур стварыць грамадскі гісторыка-мемарыяльны фонд "Лагер смерці Трасцянец" (варыянт: "Трасцянец"). У агульных рысах статутныя задачы і мэты дзейнасці азначанага фонду могуць быць наступныя:

— мэтанакіраванае вывучэнне архіваў Беларусі і былога СССР;

— прыцягненне сіл грамадскасці дзеля работы па стварэнню на тэрыторыі былога лагера смерці гісторыка-мемарыяльнай ахоўнай зоны;

— устанаўленне сувязі з міжнароднымі і замежнымі гісторыка-мемарыяльнымі арганізацыямі азначанага вышэй профілю, а таксама дзяржаўнымі структурамі іншых краін Еўропы, якія захоўваюць адпаведныя архіўныя матэрыялы, і Ізраіля, дзе знаходзіцца багацейшы збор матэрыялаў аб ахвярах фашызму;

— асветніцка-выхаваўчая дзейнасць у навучальных установах, працоўных калектывах, сярод насельніцтва сталіцы і яе ваколіц, па магчымасці, у іншых рэгіёнах рэспублікі з мэтай усяляк спрыяць справе ўвекавечання памяці аб ахвярах генацыду і вайны, а таксама дзеля таго, каб нарэшце ў грамадстве ўсталяваліся належныя адносіны да гісторыка-мемарыяльнага помніка.

Аўтары гэтага ліста, народныя дэпутаты Саветаў розных узроўняў, выбраныя жыхарамі мінскага мікраянёна Шабаны, работнікі навукі і тэхнікі, ветэраны вайны і працы прапануюць усім, хто хацеў бы далучыцца да справы ўвекавечання памяці ахвяр генацыду і вайны і заснавання гісторыка-мемарыяльнага фонду "Лагер смерці Трасцянец", паведаміць пра свае пажаданні і ўнесці прапановы на адрас: 220016, г.Мінск, Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь. Цумараву Яўгену Аляксандравічу або па тэлефонах: 29-34-00, 46-69-92.

На злобу дня

Надо смотреть правде в глаза. Нас же призывают смотреть в глаза лжи

Сергей ВАГАНОВ, публицист

С середины марта, а точнее, с 18-го числа, в тихой, спокойной, стабильной Беларуси разыгрывается политическая драма с глубоким историческим, нравственным и, разумеется, экономическим подтекстом. Завязалась она с публичного заявления главы правительства о необходимости незамедлительно создать экономический союз с Россией и Казахстаном, для чего столь же незамедлительно надо вступить в систему коллективной безопасности стран СНГ. Такая связь вызвала сначала недоумение, а затем резкие протесты демократической общественности и парламентской оппозиции Белорусского народного фронта, обвинившей премьера в попытке антигосударственного переворота.

Напомню: Беларусь не подписала упомянутый договор, мотивируя свой отказ провозглашенным в Декларации о государственном суверенитете стремлением обрести статус нейтрального и безъядерного государства.

Декларация — Конституционный закон. А у закона есть буква и дух. По букве получается, что стремление к чему-то еще не само что-то. А по духу... По духу, как ни крути, если ты к чему-то стремишься и заявляешь об этом на весь белый свет, то и должен подтверждать это каждым своим шагом и действием. Невозможно, стремясь к нейтралитету, проводить иную политику. Сознавая это, премьер честно и откровенно призвал эту политику пересмотреть. Но насколько честен и порядочен сам пересмотр?

Эту нравственную коллизию успешно разрешило парламентское большинство, подтвердив "стремление Республики Беларусь к обретению статуса нейтрального государства" и... поручив своему председателю подписать упомянутый договор. То есть выпустили из закона дух.

Читателю, особенно российскому, может показаться, что ничего страшного в Беларуси не происходит. Да и вообще: что это за пугало такое — коллективная безопасность? Один за всех, все за одного — чем плохо?

Плохо, совсем плохо. А ну как подерется Япония с Россией из-за Курильских островов? Что, все разом бросятся Россию спасать? Или вдруг в самой России драка начнется. Что, белорусы с узбеками разнимать будут? Впрочем, к чему эти мало, а то и вовсе невероятные предположения? Армения подписала и даже — единственная — ратифицировала договор. И что ж прикажете остальным — воевать с Азербайджаном? Бьюсь об заклад: пока идет эта кровавая драка, ни одна страна, подписавшая договор, его не ратифицирует. Тогда зачем он?

Другие, совсем другие у него мотивы и пружины. Каждый, конечно, волен толковать их по-своему. На мой же взгляд, он — политический блеф в невероятно сложной игре, где перемешалось все: и глубоко затаенный страх перед ядерным могуществом бывшей сверхдержавы, и ее стремление сохранить военно-политическое влияние на одной шестой части суши и неведомо какой океана, и поиск дешевой (легкой) экономической выгоды, и расчет на поддержание с чужой помощью режимов собственной власти... А в общем, когда один сильнее всех остальных вместе взятых, то вся коллективная безопасность сводится к отношениям каждого с этим одним. То есть с Россией, в мучительных схватках только еще рождающей демократию. Родит ли?

Вот и в белорусском парламенте все только и говорили что про Россию. СНГ звучало лишь как символический атрибут хилой и неэффективной дипломатии.

Итак, что же плохого в военно-политическом союзе Беларуси и России? Вернее, Беларуси с Россией, тонкость существенная.

Увы, отвечаю, многое, если не все. Причем и в сиюмоментном, и в перспективном плане.

Такой ответ многим может показаться чуть ли не оскорбительным. Но под возмущенной поверхностью таятся глубинные процессы, глубинные течения. На поверхности — крики, лозунги, скандируемый вопль о нерушимом. На той же поверхности — и славянский, и антирусский базар. А в глубине — история, экономика, культура...

В этой глубине впервые, может, за столетия между Беларусью и Россией пусть постепенно и непоследовательно, но все же намечается ясность политических, экономических, да и психологических отношений, свободных, с одной стороны, от имперского высокомерия и диктата, а с другой — от раболепной подчиненности, отрешенности от собственного лица, жалкой преданности хоть и близкому по славянскому духу, но все же не своему, как принято говорить, менталитету.

Отношений равных, хоть и не равновеликих государств.

С белорусской стороны дорогу этим отношениям как раз и открывает ее стремление к нейтралитету. То есть к такому положению в Европе ли, в мире, которое ни одно государство, если оно хочет быть цивилизованным, не может не уважать. Положению, при котором безопасность гарантируется отсутствием, прежде всего, собственной угрозы соседям. Ну и, конечно, включением в систему международных договоренностей, основанных на интересах куда более широких, нежели блоковые.

В любом же ином случае, так называемой коллективной безопасности в том числе, Беларусь может потерять не только лицо, но и всю себя, оказавшись втянутой в безумные шестерни межнациональных и гражданских конфликтов, вовлеченной в орбиту опасно формулируемых "стратегических интересов" по всему периметру бывшего СССР.

Отчего же тогда возникла эта коварная связь экономического союза с военным? Кому и зачем она понадобилась? И вообще — что вдруг?

Все вроде шло своим чередом: наживался скромный, ну просто очень скромный, а все же опыт экономической реформации; нарабатывались связи с окружающим миром; формировалась структура внутриполитической жизни; накапливался международный авторитет, сопровождаясь признанием ответственной роли Беларуси в процессе разоружения, особенно ядерного; определилась и военная доктрина, основанная на принципах нейтралитета...

Мирная эволюция как способ перехода к новому обществу, как способ строительства демократического государства была, казалось, воспринята политиками разных мировоззренческих ипостасей. Было даже подписано Антикризисное соглашение и создан Антикризисный комитет во главе с премьер-министром, куда вошли представители практически всех сколько-нибудь значимых общественных движений и политических партий. И хоть в основу его была заложена сомнительная, на мой взгляд, идеология государственного патриотизма, надежда на совместное разрешение кризисных явлений были.

Соглашение, конечно, не отменяло политической борьбы. И время от времени она достигала серьезного накала. Но он снимался компромиссами, пусть достигнутыми поневоле, но все же определявшими ориентиры: досрочные перевыборы парламента, принятие новой Конституции, создание действенных рыночных механизмов в экономике, включающих признание частной собственности на землю в том числе и прежде всего...

И друг — кризис. Экономический. Политический. Нравственный. Пусть завтра. Но предпосылки его, о которых можно было догадываться, сегодня очевидны как никогда.

Антикризисный комитет создавался как механизм защиты белорусской государственности от угрозы извне с упором на ее восточное, прямо скажем, российское происхождение. Сегодня об этом комитете никто не вспоминает — угроза белорусской государственности созрела внутри. Не без опоры, однако, на ту часть российского политического истеблишмента, который и во сне видит Беларусь, и не только, в составе "единой и неделимой". Демократической, реформаторской России это совершенно не нужно. Что и подтвердилось отсутствием с ее стороны даже намеков на какие-либо шаги в этом направлении. Их и не будет, если она победит.

А что или кто победит в Беларуси?

В моральном плане упомянутый кризис отражается в противоборстве правды и лжи.

Что правда?

Правда, что экономика оказалась на грани краха.

Что ложь?

Ложь, что предлагаемый экономический и военный союз способны этот крах предотвратить.

Что правда?

Правда, что без сотрудничества с демократической, подчеркиваю, реформаторской Россией, в военной области в том числе, белорусская реформация застрянет, как, собственно, и застряла в начале пути.

Что ложь?

Ложь, что это сотрудничество возможно лишь при отказе от политического нейтралитета, превращении Беларуси в "адъютанта его превосходительства" и "восстановлении разорванных хозяйственных связей" на прежней, далеко не рыночной основе, за счет чего, собственно, создавался миф о стабильной белорусской экономике. Дешевой нефти и комплектующих больше не будет. Надо смотреть правде в глаза.

Нас же призывают смотреть в глаза лжи.

Вот-де войдем в военный союз и получим от России режим наибольшего благоприятствования. И с помощью этого режима сохраним независимость.

Какого рода будет эта "независимость", можно судить по короткому газетному сообщению о том, как белорусский премьер договорился с российским премьером о перекачке в город Мозырь мазута из России, "где его достаточное количество". Таким образом, сообщали газеты, "проблема загрузки мощностей Мозырского нефтеперерабатывающего завода решена". Интересно, сколько еще заводов, и не только мазутом и нефтью, способны загрузить два премьера?..

А радости! Мир, дружба, бхай-бхай...

Все это напоминает классический сюжет бессмертного гоголевского сочинения. Помните? "Как же вы, в самом деле, Иван Иванович, даете за ружье черт знает что такое: свинью!" "Отчего ж она черт знает что такое, Иван Никифорович?" "Как же, вы бы сами посудили хорошенько. Это-таки ружье, вещь известная, а то - черт знает что такое: свинья!"

Не скажу за Россию, а за Беларусь могу сказать точно: она уже почти стоит на коленях и просит, молит российского Ивана Никифоровича подарить ей ружье или хотя бы поменять на свинью и два мешка овса в придачу. Не вся, конечно, Беларусь, но именно та ее военно-промышленная часть, которая на весах белорусской политики неодолимо тянет ее вниз, на упомянутые колени. Командуя при этом: "Шагом марш!"...

Но шагать на коленях невозможно. Даже ползти трудно. Можно только стоять. Что, собственно, и произошло с белорусской экономикой, практически целиком сориентированной на российское сырье и заказы российского ВПК. Белорусские же командиры ВПК оказались совершенно не способными хозяйствовать самостоятельно. Они способны хозяйствовать только в союзе. Советском, если говорить проще и по существу.

В таком союзе не нужны реформы, не нужна конверсия, не нужна структурная перестройка. В таком союзе невозможно, да и не нужно свободное передвижение товаров, капиталов и рабочей силы. В таком союзе можно только командовать, получать и распределять. В таком союзе можно только стоять на коленях.

Лучшего способа поссорить два народа, чем загнать их в такой союз, я не вижу.

Говорят, что это будет другой союз — э-ко-но-ми-чес-кий... Кто же против? Но для этого нужно действительно коренное реформирование экономики, что без политических перемен невозможно. Сюжет прост и почти российский — референдум.

Я назвал происходящее в Беларуси политической драмой. Но у всякой драмы есть действующие лица. И, пожалуй, главное сегодня из них — это Станислав Шушкевич. Человек, с именем которого, что бы там ни говорили, связана трансформация хаотичного распада в цивилизованный развод. Человек, с именем которого связаны обретение Беларусью государственной независимости и то самое стремление к нейтралитету, без чего белорусская политика истинно самостоятельной быть не может.

Возможно, это иная тема — драма политика на фоне политической драмы. Но как быть, если развязка одной приближает развязку другой, подвергая ее участников жесткому моральному испытанию.

Шушкевич выступил против военного союза. И в структурах, которые определяют сегодня белорусскую политику, остался практически одинок.

Используя конституционное право, он предложил спросить у народа: "Поддерживаете ли Вы нейтралитет Республики Беларусь, который предусматривает отказ от вступления Республики Беларусь в любые военно-политические союзы с другими государствами или их объединениями?"

Если "нет" — отставка...

Как видим, ни в Беларуси, ни в России политическая драма неразрешима без народа — действительно главного действующего лица. Но это, кажется, именно тот случай, когда судьбы политиков и судьбы народов неразделимы.

Если народы не захотят больше стоять на коленях.

Есць і добрыя навіны

"Хуткая дапамога" для медыцыны

Сігнал бедства, які вось ужо некалькі гадоў падае наша медыцына, што перажывае катастрафічны дэфіцыт тэхнікі, інструменту і прэпаратаў, нарэшце пачуты ў Еўропе. У будынку паліклінікі ўпраўлення Беларускай чыгункі адкрыта прадстаўніцтва вядомай аўстрыйскай фірмы "Эко-мед-пол", якая прапанавала медыкам цэлы комплекс абсталявання і лекавых сродкаў для самых розных галін лячэння.

— Беларускае прадстаўніцтва — чацвёртае ў рэспубліках СНД, — сказаў прэзідэнт фірмы Рычард Стaлярскі. — Як і ў іншых аддзяленнях, перш чым пачаць работу, мы прадставілі сваё абсталяванне на апрабацыю Міністэрству аховы здароўя рэспублікі і атрымалі "дабро". І гэта заканамерна: прапануем толькі новую тэхніку. А між тым у СНД ідзе велізарны паток абсталявання, якое ўжо было ва ўжытку. У развітых краінах пачалася масавая замена стаматалагічнай тэхнікі, таму што ранейшая не забяспечвала надзейнай абароны ад віруса СНІДу. Ці патрэбна яна Беларусі, калі ад яе адмовіўся Захад? Сёння мы можам аснасціць практычна любыя лячэбныя ўстановы Беларусі абсталяваннем уласнай вытворчасці і вядучых фірм-вытворцаў, прызначаным для лабараторнай дыягностыкі, кардыялогіі, эндаскапіі, стаматалогіі і афтальмалогіі.

Фірма спадзяецца на добрае супрацоўніцтва з паліклінікай Беларускай чыгункі, якая знаходзіцца ў Мінску па вуліцы Варанянскага, 50, корпус 1. На яе базе і з яе ўдзелам у якасці заснавальніка плануецца стварыць сумеснае прадпрыемства, задачай якога стане развіццё лабараторнай дыягностыкі ў рэспубліцы.

Наталля НЕВІДОМАЯ, Белінфарм.

г.Мінск.

У Кантрольнай палаце Рэспублікі Беларусь

Начальніку метро і яго бліжэйшым памочнікам пагражае адстаўка

Мікалай ГАЛКО

Мінскае метро — гэта не толькі эскалатары, прыгожыя станцыі, дакладны рух цягнікоў. Гэта яшчэ і месца, дзе ў апошні час дзяржаўная маёмасць дапамагла стаць багатым не аднаму прыватніку.

Ну, напрыклад, ці ведае што-небудзь самы зацяты балельшчык пра футбольны клуб Магілёўсельмаша? Магчыма, і знойдуцца адзін-два дзівакі, але на тое яны і дзівакі. А вось начальнік Мінскага метрапалітэна Павел Мітасаў не толькі ведаў пра аматараў футбола з Магілёва, але і перавёў у фонд развіцця клуба 50 тысяч рублёў. Дробязь, нават па мерках кастрычніка мінулага года, калі адбылося пералічэнне, — праедуць нейкія дзесяць тысяч пасажыраў — і неабходная сума ў кішэні. Так, відаць, і лічылі кіраўнікі метро.

Бо кур'ёзны выпадак з футбольным клубам — бадай, самае мяккае парушэнне.

Напрыклад, у сакавіку мінулага года па дагавору, падпісанаму П.Мітасавым, метрапалітэн яшчэ далей выслаў грошы, аж у горад Геленджык, для нейкай турбазы "Маяк" на будаўніцтва катэджа. Сума была адпаведная — 300 тысяч рублёў.

Хто ведае, аб чым марыў начальнік метрапалітэна, пералічваючы грошы ў далёкі расійскі горад, — гэта, як кажуць, яго асабістая справа. Толькі вельмі ўжо дорага каштуюць такія мары дзяржаве.

Есць блізкія людзі ў кіраўніцтва метро і побач з Мінскам. Аднаасобным распараджэннем Мітасава калгасу імя Войкава Мінскага раёна выдзелены 1 млн. рублёў. Бяры, калгас, карыстайся, у метро штодзённа шмат пасажыраў ездзіць. Ісці ж у банк старшыні калгаса не хацелася, бо там грошы дадуць толькі пад працэнты. А Павел Васільевіч за дзяржаўны кошт дзядзька добры, навошта яму тыя калгасныя працэнты.

Нешта аналагічнае адбылося і з сумесным прадпрыемствам "Пластыка", якому метрапалітэн выдзеліў на тры месяцы 3 млн. рублёў. (Ці не варта побач з вядомай літарай "М" напісаць на ўсіх уваходах у метро — самы добры банк?). Канешне, не для ўсіх прадпрымальнікаў П.Мітасаў стварае найзручнейшыя ўмовы. Цяжка сказаць, што звязвае яго са старшынёй калгаса, а вось з прадпрыемствам "Пластыка"... — падначалены, начальнік электрадэпо "Маскоўскае" Р.Пяткевіч — адзін з сузаснавальнікаў сумеснага прадпрыемства.

Цікавае спалучэнне: начальнік-сузаснавальнік — яно адкрывае шырокія гарызонты для справы. Так, электрадэпо перадало ў арэнду "Пластыцы" 504 кв. м вытворчых плошчаў, а потым рэалізавала без належнай ацэнкі вытворчае абсталяванне. Што ні гаварыце, карысна спалучаць начальніцкую пасаду і прадпрымальніцкія намеры.

Загадам начальніка метрапалітэна яшчэ ў 1991 г. былі перададзены шматгаліновай фірме "Экспрэс-2" два аўтамабілі. Бясплатна. Потым электронна-вылічальную машыну за грошы, але вельмі малыя. Са стратай для сябе ў 600 млн. рублёў.

Карысную здзелку з метрапалітэнам заключыў і нехта Д.Мерзан. Падземка ўступіла яму чвэрць сваёй долі маёмасці МП "Энергія". Д.Мерзану гэта каштавала 17 тыс. рублёў, хаця сапраўдны кошт той маёмасці перавышаў 320 тысяч.

Кантрольная палата даказала, што начальнік метрапалітэна П.Мітасаў аднаасобна распараджаўся чыстым прыбыткам прадпрыемства, выдзяляў беспрацэнтную фінансавую дапамогу каму хацеў.

Уласнік жа (спачатку Саўмін, потым гарсавет) не рэагаваў на фантастычна актыўную дзейнасць прадпрымальнікаў вакол метро.

Савет Кантрольнай палаты прапанаваў Мінгарсавету фактычна адправіць у адстаўку П.Мітасава і галоўнага бухгалтара У.Магілёўчыка, галоўнага інжынера У.Мацюніна, галоўнага эканаміста А.Кавальчука. Ці прыслухаецца да прапановы гарсавет, стане вядома крыху пазней.

З кампетэнтных вуснаў

Вясна. У ДАІ трубкі зелянеюць

Ці павялічылася апошнім часам колькасць аварый на аўтадарогах? Ці паменшала п'яных за рулём пасля ўвядзення новых штрафаў? Праўда, што ў рэспубліцы хутка будзе забаронена ездзіць на машынах з правым рулём? Пра гэта гутарка журналіста Сяргея Шостака з начальнікам ДАІ УУС Мінаблвыканкама А.Чуднікавым.

— Алег Аляксеевіч, як вы ацэньваеце сёлетнюю сітуацыю на дарогах?

— Як цяжкую і складаную. І што самае галоўнае, мы не заўсёды ў стане яе змяніць.

Дазвольце невялікае "лірычнае адступленне". Калі я пачынаў службу ў ДАІ, паехаў неяк у адзін гарадок. Дарога жудасная, быццам пральная дошка. Сустрэўся з тамтэйшымі інспектарамі, спытаў, як аварыйнасць. Кажуць, слава Богу, пакуль што спакойна. Правялі праз некалькі гадоў туды шашу. За галаву хапаюцца, што ні дзень, то бітыя машыны. Чаму? Многія не зусім дакладна ўсведамляюць, што на вялікай скорасці, калі з'явіцца на дарозе нечакана нейкая перашкода, а асабліва ў дождж, з аўтакіраваннем можна і не справіцца.

Так, нядаўна адбылася трагедыя ў Беразіно. МАЗ і аўтобус, што ехалі насустрач адзін аднаму, пайшлі адначасова на абгон. Не хапіла некалькіх секунд, каб раз'ехацца...

Дарогі цяпер, вядома, далёкія ад ідэалу. І крытыка іх справядлівая. Але гэтай праблемай у першую чаргу павінны займацца эксплуатацыйнікі. Я ж хачу падкрэсліць — чым больш сучасная траса, тым вышэй на ёй павінны быць дысцыпліна і парадак. Бо калі ўзяць статыстыку восемдзесят трэцяга года і мінулага, то атрымліваецца — пры параўнальна аднолькавай колькасці ДТЗ загінуўшых стала амаль удвая больш. І яшчэ некалькі лічбаў: за тры месяцы гэтага года за перавышэнне скорасці прыцягнута да адміністрацыйнай адказнасці на дзве тысячы вадзіцеляў больш, чым за аналагічны перыяд мінулага года.

— Колькасць п'яных за рулём пасля ўвядзення новых штрафаў паменшылася?

— На жаль, не. Што такое дваццаць тысяч рублёў для таго, хто "здымае" такую суму за некалькі гадзін і хто лічыць, быццам тугі кашалёк дае яму права на ўсё. Вы ведаеце, я без горычы не магу часам чытаць рапарты аб парушэнні правілаў руху. Пачынаеш думаць: дзе мы жывём? Днём інспектары складаюць пратакол на п'янага шафёра. Здавалася б, ну цяпер ён уціхамірыцца. Не. Увечары таго ж дня накіроўваецца на сваёй машыне ў бок рэстарана "Заслаўе", што пад Мінскам, і злятае ў левы кювет. У выніку — шафёр і яго спадарожніца дастаўлены ў бальніцу з траўмамі. За люты і сакавік толькі ў вобласці затрымана больш як 2 тысячы п'яных шафёраў.

— А як вы адносіцеся да аўтамабіляў з правым рулём? Ці абмяркоўвалася пытанне аб забароне іх эксплуатацыі?

— У прынцыпе, такія машыны, вядома, не павінны ездзіць у нашай рэспубліцы. Па-першае, вельмі нязручна ісці на абгон. Практычна выязджаеш на сустрэчную паласу ўсляпую. Акрамя таго, ледзь не ўсе гэтыя "Таёты", "Нісаны" за мяжой купляюцца на звалцы. Там жа клопаты пра бяспеку руху не ў прыклад нашым. Калі машына "выбегала" тэрмін — яе выкідаюць. І вось цяпер гэты металалом "лётае" па нашых дарогах. Дадайце яшчэ — адсутнасць запчастак. Карціна не з радасных. Цяпер мы вядзём статыстыку замежных машын у ДТЗ, але пра забарону "правага руля" пакуль што размовы не было.

— Дарэчы, няма запчастак не толькі, скажам, для "Хонд", але і для "Жыгулёў" і "Масквічоў". Ды і да таго ж памяняць якую-небудзь дэталь цяпер некаторым не па кішэні. Ці не павялічвае гэта аварыйнасць?

— Я лічу, што безумоўна. Раней, калі купляў запчастку, быў хоць упэўнены, што яна якасная. Цяпер жа табе могуць на рынку падсунуць саматробны тармазны шланг, які праз пару дзён лопне, і няма гарантыі, што ўдасца пазбегнуць трагедыі.

— Ваш прагноз: ці будзе расці колькасць дарожна-транспартных здарэнняў у бліжэйшы час?

— Гэта залежыць ад многіх фактараў. Сёння цяжка купіць бензін, рух, натуральна, зменшыўся. На дарогах спакайней. Але гэта пакуль што. Наогул жа, я мяркую, што індыкатарам бяспекі служыць колькасць п'яных вадзіцеляў і парушэнняў скорасці. І чым больш іх, тым больш сур'ёзнай увагі патрабуе да сябе дарога. І, магчыма, нават больш строгай.

Государство против личности

Ешьте, воры, чужой шоколад...

В прошлом году к Рождеству дядя из Нью-Йорка выслал мне посылку с одеждой весом 10 кг. Здесь я ее получила вскрытой, весом 7200 г. Среди прелестных легчайших блузок, юбок и прочего лежали отечественные джинсы, которыми, видимо, мыли пол после ремонта, весом около килограмма. Описи в коробке, естественно, не оказалось. Позже, в телефонном разговоре с Нью-Йорком, выяснилось, что из посылки украдены куртка, джинсы, кроссовки.

В последние полгода из того же Нью-Йорка выслано в мой адрес 5 писем с фотографиями и новогодняя открытка. Писем не получила ни одного (!), а открытку — в конце февраля, в растерзанном конверте.

Несколько месяцев назад приятельница из Польши выслала бандероль с косметикой, бижутерией, сладостями. И назад к ней она не вернулась, и я ее не получила. Точно так же, как не получила заказное письмо с приглашениями для семьи.

Сыну ко дню рождения друг из польского города Каменьск выслал красивую музыкальную открытку. И что же? Открытка дошла, но из нее выдрали играющий элемент — он кому-то был очень нужен!

Письма из Германии и даже из Прибалтики приходят только вскрытыми (если приходят вообще).

А искать виновных я не имею права — это должны сделать отправители. Но мои отправители — люди очень порядочные и тактичные, они не понимают, как это можно украсть из письма или из посылки, и они просто не опустятся до розыска. Вот и выходит, что если человека ограбили на улице — его защитят милиция и суд, а если "почистили" посылку или письмо — спросить не с кого.

Так что не бойтесь, почтовые воры, никто вас не тронет. Носите на здоровье краденые куртки и джинсы, пользуйтесь косметикой, ешьте чужой шоколад...

Нина ВОЛКОВА.
г.Барановичи.

Грымасы рынку

Хто змог, той і прыхапіў

Па следу пяці тон масла, што знікла з магілёўскай базы, доўга ішлі работнікі аддзела падатковых расследаванняў. Нарэшце ў акцыянерным таварыстве "Фонд развіцця Магілёва" прызналіся, што гэта яны сваім невялікім калектывам "з'елі" дэфіцытны прадукт. Прама скрынкамі.

А ўсё пачалося з палюбоўнага дагавору паміж брокерскай канторай гэтага таварыства і абласным аб'яднаннем мяса-малочнай прамысловасці. Прадпрымальнікі падрадзіліся паставіць метал, а перапрацоўшчыкі жывёлагадоўчай прадукцыі ў асобе генеральнага дырэктара Іосіфа Мігурскага ўзамен выдзеліць дваццаць тон масла і амаль столькі ж "расійскага" сыру. І зноў прэзідэнт акцыянернага таварыства Б.Кліменка просіць адпусціць пяць тон масла, нібыта для святочнага гандлю ў Магілёве. Кіраўніцтва аб'яднання такому чалавеку адмовіць не можа, і масла з базы "сплывае".

Але магілячане і ў вочы яго не ўбачылі. Як і аршанцы, якім, як сведчаць дакументы, быццам было прададзена масла праз філіял гандлёвага дома "Вольга". Толькі прыпёртыя да сцяны акцыянеры прызналіся следчым, што дакументы фіктыўныя, а масла яны падзялілі паміж сваімі работнікамі, на што і ёсць распіскі. Хто ўзяў па скрынцы, хто — па дзве-тры. А сам прэзідэнт Кліменка нават не памятае, колькі прыхапіў сабе асабіста. А ў гэты час радавым магіляўчанам выдзяляюць строга па талонах па дзвесце грамаў масла на душу на цэлы месяц.

Мікалай НАЗАРОВІЧ,
Белінфарм.
г.Магілёў.

ЗАМЕЖЖА

ІТАР-ТАСС * НАРОДНАЯ ГАЗЕТА *

Пульс дня

Собрались военные

В брюссельской штаб-квартире НАТО состоялась встреча начальников генеральных штабов и представителей командования вооруженными силами государств — членов Совета североатлантического сотрудничества, в который входят страны НАТО, Восточной Европы и бывшие республики Советского Союза.

Делегацию Содружества Независимых Государств возглавляет главком Объединенных вооруженных сил СНГ Евгений Шапошников.

Обвиняется во всех грехах смертных...

В кубинской столице начался судебный процесс по делу Эберто Лопеса, связь с которым стоила высокого поста и партийного билета бывшему идеологу компартии Кубы Карлосу Альдане.

Как сообщило информационное агентство Пренса Латина, Лопесу предъявлены обвинения в "совершении деяний, наносящих ущерб экономическим планам страны", "подделке документов", "афере", "уклонении от уплаты налогов" и наконец "нарушении таможенных правил и правил обращения с твердой валютой".

Клинтон выразил поддержку далай-ламе

Президент США Билл Клинтон имел в Белом доме краткую встречу с находящимся в Америке далай-ламой Тибета и выразил ему "поддержку в защите прав человека в Китае".

Все дело в транспорте

Министерство сельского хозяйства США пытается оперативно решить вопрос с фрахтом судов для доставки в Россию зерна в рамках американской программы "Продовольствие во имя прогресса".

Как сообщили газете "Уолл-Стрит джорнэл" официальные лица министерства, этот вопрос продолжает оставаться практически единственным препятствием на пути к выделению России 700 млн. долларов в виде займа для приобретения в США продовольственных товаров.

И центрифугу в подарок

Отнюдь не почетный приз — "золотую шумовую центрифугу" — присудили в этом году берлинские гражданские инициативы, выступающие за чистоту воздушного пространства над столицей, федеральному министру транспорта Гюнтеру Краузе.

Планируя линии воздушных сообщений над Берлином, министр действовал по принципу: "Шума должно быть в избытке для всего города". Лишь так можно объяснить, что подавляющее большинство воздушных линий — 85 процентов — "завязаны" на два аэропорта, находящиеся в городской черте, — Тегель и Темпельхоф.

В Палермо чуть было не украли... фонтан

Сообщениями о краже произведений искусства из музеев и храмов в Италии никого не удивишь. Но преступление, которое удалось предотвратить полиции в пасхальную ночь в Палермо, претендует, пожалуй, на место в книге рекордов. Сицилийские воры задумали похищение с размахом: во внутреннем дворике одного из средневековых дворцов в центре города они погрузили в грузовик... мраморный фонтан. Изящная чаша со скульптурными украшениями, относящаяся к началу XIII века, чуть было не уплыла в руки неизвестных коллекционеров.

На беду грабителей во двор завернула полицейская машина, принимавшая участие в патрульной операции под кодовым названием "Спокойная Пасха". Арестованы четыре любителя старины, представившиеся как реставраторы.

Таджыкістан: "афганскі варыянт"?

Газета "Салам" змясціла артыкул, у якім заклікае іранскія ўлады больш актыўна ўздзейнічаць на падзеі ў Таджыкістане шляхам прапаганды "сапраўднага ісламу".

Газета адзначае, што абстаноўка ў гэтай рэспубліцы ў многім падобная на становішча ў Афганістане, дзе маджахеды былі ўзялі за ўзор ісламскую рэвалюцыю ў Іране. Затым, аднак, яны скаціліся да "ісламу па-амерыканску", якому афганцаў вучылі вахабіцкая школа Саудаўскай Аравіі і мусульманскі універсітэт "Аль-Азхар" у Егіпце. Гэтаму садзейнічалі не толькі "пустыя рукі" Ірана і доларавыя ўліванні ЗША, але і недастатковая актыўнасць Ісламскай Рэспублікі ў галіне прапагандысцкай работы.

Сёння неабходна зрабіць тэрміновыя крокі з тым, каб не дапусціць паўтарэння ў Таджыкістане афганскага варыянту, а да чаго прывёў апошні — зараз бачна ўсім, працягвае "Салам". Газета мяркуе, у прыватнасці, арганізаваць рэлігійныя школы для таджыкскай моладзі ў правінцыі Харасан і актывізаваць прапаганду сярод таджыкскіх бежанцаў у Афганістане сродкамі радыё і тэлебачання. Калі зараз такая работа не запатрабуе вялікіх намаганняў і затрат, дык ужо гадоў праз дзесяць яна будзе вельмі складанай, калі ўвогуле магчымай. Між тым у выпадку развіцця падзей у Таджыкістане ў "станоўчым" напрамку яны акажуць уплыў на ўвесь сярэднеазіяцкі рэгіён, заўважае іранская газета.

Алег КУЗЬМІН

А мора і стогне, і плача. Японскае

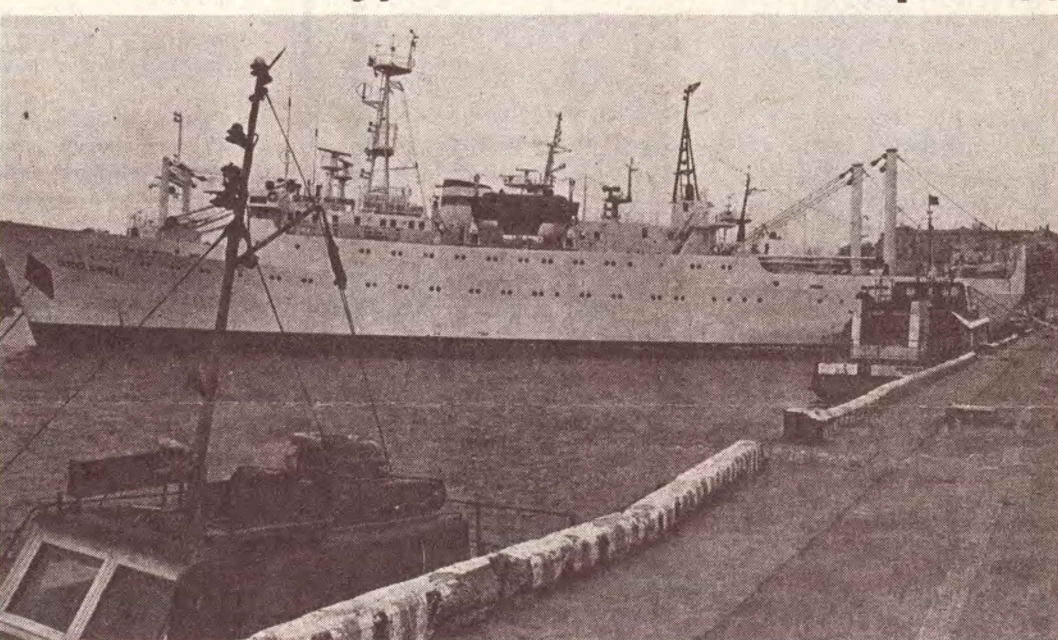
МЗС Расіі пацвердзіла, што ядзерныя адходы былога СССР скідваліся ў Японскае мора, у адказ на запыт паўднёвакарэйскага пасольства ў Маскве.

Урад Паўднёвай Карэі запатрабаваў спыніць такую практыку пазбаўлення ад адходаў і выступіў з прапановай правесці трохбаковую сумесную інспекцыю ў раёне мяркуемага скіду радыеактыўных рэчываў.

МЗС Расіі, у прыватнасці, заявіла пасольству Паўднёвай Карэі, што "пасля стараннага расследавання расійскі бок прадставіць паводле яго вынікаў даклад адпаведнай міжнароднай арганізацыі".

Іван ЗАХАРЧАНКА.

Господин Шурига — человек-пароход

СЕВАСТОПОЛЬ.

Оживленный интерес местных жителей вызвал ошвартовавшийся в Севастопольском торговом порту сухогруз. Дело в том, что он принадлежит частному лицу — севастопольскому миллиардеру Сергею Шуриге, чье имя начертано на борту судна (на снимке), готового выйти в круиз по Индийскому океану. Сергей Шурига является владельцем крупного торгового дома, управляющим банком и учредителем газеты "Вечерний Севастополь".

Фото Д.ТЕЛЕОРОВА.

Рускі характар?

Віктар ЛЕБЕДЗЕЎ

Жыхары Дубая — аднаго з галоўных гарадоў Аб'яднаных Арабскіх Эміратаў — у гэтыя дні са здзіўленнем знаёмяцца з расіянамі.

Шматлікія "турысты з поўначы", як іх тут называюць, "прачэсваюць" запар магазіны і крамы на мясцовым рынку. У вялікіх колькасцях яны скупліваюць электроніку, пыласосы, фены, міксеры, тэлефоны, дарагія гадзіннікі і іншыя тавары. Самі таксама прыгандлёўваюць. Асаблівым попытам сярод працуючых у Дубаі індыйцаў, пакістанцаў, іранцаў карыстаюцца рускія біноклі, якія ў турыстаў можна купіць у тры разы танней, чым у мясцовых крамах.

Разам з тым, як піша мясцовы друк, прадаўцы магазінаў, што гандлююць дарагімі электроннымі таварамі, абзавяліся прыборамі для вызначэння фальшывых долараў, якія жыхары Расіі і іншых рэспублік былога СССР прывозяць, як высветлілася, у мностве. Уладальнік адной з крам, напрыклад, сцвярджае, што ўжо пяць разоў яны спрабавалі разлічыцца фальшывымі стодоларавымі банкнотамі. Прычым часцей за ўсё турысты нават не падазраюць, што прывозяць з сабой падробленую валюту.

Паводле слоў жыхароў Дубая, "турысты з поўначы" па паводзінах і даволі бедным адзенні прыкметна адрозніваюцца ад іншаземцаў з Захаду, жывуць у танных гасцініцах, сядзяць проста на тратуарах. У той жа час яны вельмі простыя, тварыскія і, можа, таму выклікаюць сімпатыі ў мясцовых арабаў.

Параллели

Может быть, нас спасет "ржаной" рубль?

Ярослав ШИМОВ

"—...Я вынужден настоятельно просить о повышении моего оклада.

— Опять? Ведь тебе только вчера повысили!

— Не вчера. Сегодня утром в девять часов. Какие-то несчастные восемь тысяч марок! И все-таки в девять утра это было еще кое-что. А потом объявили новый курс доллара, и я теперь не могу на них купить даже галстук, только бутылку дешевого вина. А мне необходим именно галстук.

— Сколько же стоит доллар сейчас?

— Сегодня в полдень он стоил тридцать шесть тысяч марок! А утром всего тридцать тысяч!

— Уже тридцать шесть тысяч! Дело идет быстрее кошачьего романа! Чем же все это кончится?"

Такой невеселый разговор ведут герои романа Э.Ремарка "Черный обелиск". Действие его происходит в 1923 году, когда инфляция в Германии, взяв разбег в 1921-м, достигла своего пика. Трудно поверить, что с немецкой маркой, ныне одной из самых уважаемых валют, когда-то происходили метаморфозы, по сравнению с которыми современное обесценивание рубля и прочих денег, расплодившихся на территории бывшего СССР, выглядит смехотворным. Хотя нам с вами, живущим в условиях этой пусть еще не гипер, но уже весьма серьезной инфляции, совсем не до смеха.

Германия в 20-е годы умудрилась выйти из положения: с 1 января 1924 года немецкое правительство ввело в обращение так называемую ржаную марку, стоимость которой приравнивалась к относительно стабильной стоимости определенной меры ржи. Позднее "ржаная марка" была заменена золотой, стоившей ни много ни мало — биллион (!) инфляционных марок 1923 года каждая! Спасению готовой рухнуть немецкой экономики послужило то, что правительству удалось согласовать с западными соседями вопрос о выплате огромного государственного долга Германии, а также репараций, которые побежденные в первой мировой немцы должны были выплачивать англичанам и французам. Был установлен фиксированный курс доллара по отношению к марке, и падение немецкой валюты прекратилось.

Нечто подобное, по мнению многих экономистов, стоило бы сейчас сделать и правительству России. Возможность договориться с Западом о приостановке выплаты долгов и введении фиксированного курса доллара к рублю пока есть. Страны "большой семерки" по политическим соображениям заинтересованы в стабильности экономики России и других стран СНГ, которые пока не вышли из рублевой зоны, а значит, волей-неволей вместе с российскими рублями "импортируют" и российскую инфляцию. Введение фиксированного курса доллара прекратило бы и безудержное обогащение небольшой группы дельцов, которым каждое повышение курса "зеленого" на Московской валютной бирже приносит миллионные барыши. А миллионам бывших советских граждан — очередной приступ головной боли при виде обрастающих нулями магазинных ценников.

Правительства многих экс-советских республик, устрашенные темпами российской инфляции, пошли на ввод в обращение собственных национальных валют. Беларусь в этом плане придерживается пока "золотой середины": наши "зайчики", защищая в первую очередь продовольственный рынок республики и более-менее выручая народ в период кризиса рублевой наличности, имеют параллельное хождение с российскими деньгами. Ввод в обращение полноценной национальной валюты, как показывает практика, возможен лишь при наличии множества серьезных экономических предпосылок. Украина, слегка поторопившись со своим карбованцем, теперь пожинает горькие плоды этой спешки: курс карбованца низок настолько, что один киевский журналист даже пошутил насчет "оскорбительной тяжести "деревянного" рубля по отношению к откровенно бумажной украинской валюте".

С другой стороны, в странах Балтии национальные валюты относительно стабильны. Но какой ценой эта стабильность достигнута? Прошлой осенью Национальный банк Латвии установил курс латвийского рубля к российскому как 1 к 3. Это вызвало резкий спад производства, ориентированного, естественно, на восточный рынок. В начале нынешнего года по сравнению с январем 1992-го производство в Латвии сократилось чуть ли не наполовину — на 45,4%! Пострадало от этого в первую очередь "русскоязычное меньшинство", представители которого в основном заняты (вернее, были заняты) на производстве. Между прочим, среди этого "меньшинства", составляющего 40% населения Латвии, и 90 тысяч белорусов... Не думаю, чтобы этих людей, потерявших работу и средства к существованию, очень уж радовала достигнутая за их счет стабильность латвийской валюты.

Подобным образом — стремясь к стабилизации рубля за счет сокращения производства, закрытия убыточных предприятий и роста безработицы, — пыталось действовать в прошлом году и российское правительство Гайдара. К августу 1992-го инфляцию удалось стабилизировать на уровне 9% в месяц. Осенний нажим на "команду реформ" со стороны промышленного лобби, кредиты, которые правительство вновь начало выделять предприятиям, привели к росту инфляции до 25% в декабре, когда съезд народных депутатов "сверг" Гайдара. Новый премьер-министр В.Черномырдин, придя к власти, сразу "отстегнул" многомиллиардный кредит родному нефтегазовому комплексу, и инфляция в январе рванула ввысь, поднявшись почти до 50-процентного уровня. Это, кстати, именно тот уровень, за которым начинается гиперинфляция, когда бартер просто-напросто вытесняет с рынка деньги, окончательно утратившие свою ценность. Поставив у края гиперинфляционной пропасти, Россия (а вслед за ней и мы, зависящие и от российского сырья, и от российского рубля) умудрилась пока в нее не рухнуть. Естественно, политические склоки в московских "верхах" отнюдь не способствуют ходу реформ и стабилизации экономики, неразрывно связанной с политикой. Они еще больше осложняют и без того очень непростой выбор: продолжать искусственно удерживать на плаву неэффективные предприятия, оберегая миллионы их работников от безработицы, но зато подстегивая ничем не обеспеченными деньгами бесконечный рост цен, — или добиваться финансовой стабилизации, обрекая добрую половину госсектора на банкротство, а экономику — на небывалый спад производства во имя грядущего рыночного процветания? А может быть, попытаться найти третий, эволюционный вариант реформы, пусть небыстрый, не гарантирующий моментального избавления от инфляции, но и не возводящий во главу угла принцип "каждый умирает в одиночку"?

Праграма тэлеперадач

Чацвер, 29 красавіка

Беларускае тэлебачанне

9.15. "Лада ОМС" прадстаўляе: "Мачыха".
10.05. "Пець зорак".
11.05. Мультфільм.
11.15. "Мамалогі за кадрам". Дак. фільм.
11.40. "Смерць пад ветразем". Маст. фільм.
12.45. "Ледзяны гітарыст". Да 90-годдзя паэта Т.Кляшторнага.
13.30. Навіны.
13.40. "Адзінокі палярнічы". Маст. фільм. 1-я і 2-я серыі.
16.00. "Веснавыя кінаназіранні". Кінанарыс.
16.15. "Здароўе — дзецям". Аздараўленне вучняў Гайрыльчыцкай СШ.
16.55. Вясёлыя "Званочкі". Выступленне дзіцячага вакальнага ансамбля.
17.30. Навіны.
17.40. Тэлебіржа.
17.50. "У краі вялікага сонца". Дак. фільм.
18.30. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Абласныя навіны (Гродна).
19.10. Зачытайце маё пісьмо...
19.15. Здароўе.
19.45. Эпізітэр. На шляху да прававой дзяржавы.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. "Лада ОМС" прадстаўляе: "Мачыха".
22.25. "Карамболь". Ток-шоу з удзелам Вячаслава Цаханава.
22.55. "Саломінка".
23.10. "Тусоўка".
23.40. НІКа.
23.55. Пад купалам Сусвету.
0.05. Кубак Беларусі па культурызму.

Канал "Астанкіна"

8.00. Навіны.
8.20. "Вечар пра запас". Мультфільм.
8.35. "Проста Марыя". Маст. фільм.
9.20. Футбол. Адборачны матч чэмпіянату свету. Зборная Расіі — зборная Венгрыі.
10.10. Хакей. Чэмпіянат свету.
10.50. Прэс-экспрэс.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. "Сватанне гусара". Маст. фільм.
12.30. "Лебядзіная песня". Кароткаметражны фільм.
12.55. "Уладар мух". Дак. фільм.
13.50. "Помста ката Леапольда". Мультфільм.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Тэлемікст.
15.15. "Вайна сланоў і насарогаў". Мультфільм.
15.45. Навіны.
15.50. Вясна на таджыкскай зямлі.
16.50. Будучыя шчасліўцы, вас чакаюць.
16.20. Гэта вы можаце.
17.00. Навіны.
17.25. ...Да 16 і старэйшым.
18.05. Надвор'е.
18.15. "Проста Марыя". Маст. фільм.
19.00. Рускі свет.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Лато "Мільён".
21.00. "Шлях гераіну". 2-я серыя.
22.05. Музыка ў эфіры. У перапынку (23.00) — Навіны.
0.25. Прэс-экспрэс.
0.35. На шляху да Уэмблі.

Канал "Расія"

8.15. Мульці-пульці. "Хітрая ліса".
8.25. Час і асоба.
9.10. Сам сабе рэжысёр.
9.40. Экзотыка.
10.40. Вуснамі дзіцяці.
11.10. "Санта-Барбара".
12.00. Пілігрым.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
13.25. "Варвара-краса, Доўгая Каса". Маст. фільм.
14.45. Азы кар'еры.
15.00. Астарытмы.
15.30. Там-там навіны.
15.45. "Гульня без прайграўшых".
16.05. "Вераўка". Мультфільм для дарослых.
16.15. Штрыхі да партрэта.
17.00. Хроніка адной афёры.
17.30. М-трэст.
17.45. Парламенцкая гадзіна.
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. "Санта-Барбара".
20.15. У свеце аўта-і матаспорту.
20.45. Крымінальныя паведамленні.
21.00. Ціхі дом.
22.00. Весткі.
22.20. Зоркі гавораць.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Ціхі дом. Працяг.
23.30. Канцэрт джазавай музыкі.

Пятніца, 30 красавіка

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.25. "Ролі, якія нас выбіраюць". Тэлефільм.
9.30. "Лада ОМС" прадстаўляе: "Мачыха".
10.20. Спартыўны стыль.
11.00. Дак. фільм.
11.10. "Смерць пад ветразем". Маст. фільм. 2-я серыя.
12.15. "З любоўю да роднага слова".
13.00. "І ў святы, і ў будні..." Дак. фільм.
13.30. Навіны.
13.40. "Альманах кінападарожжаў".
14.00. "Цень, ці Можа, усё абыдзецца". Маст. фільм.
15.45. Музычна-забаўляльная праграма з удзелам дзіцячых мастацкіх калектываў.
16.25. "Латарэя аўтографаў". Пазнавальная праграма для школьнікаў.
17.30. Навіны.
17.40. "Ласяня". Мультфільм.
17.50. "Дзедка за рэпку..." Парады агароднікам.
18.20. Тэлевізійная дошка аб'яў.
18.30. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Абласныя навіны (Магілёў).
19.10. "1308". Конкурс песні.
19.40. Сустрэча для вас. Наш госць — Генеральны пракурор Рэспублікі Беларусь В.І.Шаладонаў. Прамая лінія.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.30. Да нацыянальнага свята Каралеўства Нідэрланды. Выступленне Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Каралеўства Нідэрланды ў Рэспубліцы Беларусь Сімексе Ван Дусбурге.
21.40. "Таміра" прапануе: "Сто дзевяты ідзе без прыпынкаў" ("Бомба ў поездзе"). Маст. фільм.
23.15. НІКа.
23.25. Тэлебіржа.
23.35. Пад купалам Сусвету.
23.45. Кікбоксінг. Турнэ "Масква, Парыж, Дублін".
0.25. Рок-эйленд. Музычная праграма.

Канал "Астанкіна"

11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. Клуб падарожнікаў (з сурдаперакладам).
12.10. "Эдзіт Піяф". Фільм-спектакль.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Брыдж.
14.50. Бізнес-клас.
15.10. Фільм — дзецям. "Рудзі ў гасцях" (Венгрыя).
16.15. Справа.
16.25. Хакей. Чэмпіянат свету. Паўфінал. У перапынках (17.00) — Навіны, (17.55) — Надвор'е.
19.00. Поле цудаў.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Чалавек тыдня.
20.55. "Шлях гераіну". 3-я серыя.
21.55. Палітбюро.
22.30. Музагляд.
23.00. Навіны.
23.30. Аўта-шоу.
23.45. Праграма "Х".
0.25. Хіт-канвеер.
1.25. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

10.00. Тэатральны раз'езд. "Дзеці ва ўладзе".
10.55. "Санта-Барбара".
11.45. Без забабонаў.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
13.25. Іжыца.
13.55. Зігзаг удачы.
15.00. Тэлебіржа.
15.30. Там-там навіны.
15.45. Кенгуру.
16.15. "Горад вачамі на Урал".
16.45. Мінарэт.
17.00. "Сасланы на планету Зямля". Маст. фільм. 8-я серыя.
17.55. Тэлетэатр. Б.Мятальнікаў. "Унутраны вораг".
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. "Унутраны вораг". Працяг тэлеспектакля.
20.15. Антракт.
20.30. Рэк-тайм.
21.00. Чэмпіянат свету па хакею. Паўфінал. У перапынках— Весткі. Зоркі гавораць. Спартыўная карусель.
23.30. "Імітатар". Маст. фільм.

ТЭАТРЫ

29—30 красавіка
Пачатак у 19.00

ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА

29 красавіка — **"Сярод шумнага балю"**. Вечар рамансаў П.Чайкоўскага.

30 красавіка — **"Шчаўкунок"**.

ТЭАТР ІМЯ Я.КУПАЛЫ

29 красавіка — **"Гаральд і Мод"**,

30 красавіка — **"Тапалевая завея"**.

ТЭАТР-СТУДЫЯ КІНААКЦЁРА

29 красавіка — **"Карнавал у Венецыі"**.

БЕЛДЗЯРЖФІЛАРМОНІЯ
(канцэртная зала)

29 красавіка — **канцэрт арганнай музыкі. А.Ісакаў** (Вільнюс). У праграме: Бах, Букстэхудэ, Моцарт, Ліст, Франк, Рэгер.

30 красавіка — **Дзяржаўны ансамбль танца Рэспублікі Беларусь.** Мастацкі кіраўнік — **В.Дудкевіч.**

Надвор'е

Сёння ўдзень па рэспубліцы чакаецца пераменная воблачнасць, у асобных раёнах — кароткачасовыя дажджы, магчыма навальніца. Тэмпература паветра ў Віцебску — 18—20, Мінску, Магілёве — 19—21, Гродне, Гомелі — 21—23, Брэсце — 23—25 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак пераважна без ападкаў. Тэмпература паветра ўначы — 3—8, удзень — 19—24 градусы цяпла.

Астранамічны каляндар — 29.04

Узыход і заход сонца: Мінск — 5.38, 20.36; Віцебск — 5.24, 20.30; Магілёў — 5.27, 20.25; Гомель — 5.27, 20.20; Гродна — 5.52, 20.52; Брэст — 6.00, 20.46.

Даўжыня дня ў Мінску — 14.58.

Першая квадра 15.42.

Очевидное — невероятное

Воскреснет ли Сталин?

Если заявление, сделанное профессором Пьером Готье, окажется истинным, мы станем свидетелями величайшей научной сенсации в истории человечества. После 23 лет исследований и экспериментов Готье решился сказать всю правду:

— Группа ученых под моим руководством разрабатывала методы прикладной реинкарнации. На профессиональном языке мы называем это контролируемым метемпсихозом. Хотя это кажется невероятным, мы в состоянии вселить душу умершего человека в тело живого.

По мнению ученого, это открытие станет революцией в истории. Будут раскрыты все дела, окруженные до сих пор мглой тайны. Историки получат возможность побеседовать с Юлием Цезарем, Александром Македонским. Наполеоном и т.д.

О практическом применении реинкарнации француз думал еще будучи молодым ученым. Но для этого нужны были огромные финансовые затраты. Естественно, что ни один институт не хотел и слышать об этом, а разные ученые, политики и государственные чиновники, с которыми Готье делился своими планами, лишь стучали в ответ пальцем по лбу.

Как-то Готье прочитал в одной из газет объявление. Американский миллиардер готов был пожертвовать любую сумму тому, кто воскресит его любимую жену. Ученый отозвался на объявление. Наверняка ничего не обещал, но считал, что призрачные шансы есть. Шансы "материализовались" через 20 лет. В 1989 году бизнесмен, фамилию которого не сообщают, обрел наконец-то свою любимую. Профессор Готье перенес ее душу в тело женщины-убийцы.

Почему убийцы? По мнению профессора, это единственное "гуманитарное" решение этических и правовых аспектов контролируемого метемпсихоза. При перенесении души умершего в тело живущего человека встает моральная проблема: что делать с его душой? Ученый считает, что единственный выход — перенесение душ умерших в тела преступников, осужденных на смерть. В его лаборатории эксперименты проводились именно на преступниках. Их покупали у властей нищих южноамериканских, азиатских и африканских стран.

Готье считает, что хотя эти эксперименты и выглядят шокирующе, работает он на благо человечества.

После первых успехов группа под руководством профессора занялась возвращением к жизни исторических личностей.

— Вначале выбирали самые черные характеры, — говорит Готье. — Души Сталина, Гитлера, Геббельса мы также переместили в тела приговоренных к смерти преступников. Наш выбор не был случайным. Считаю, что эти исторические личности были величайшими убийцами в мире и не ответили в должной мере за свои преступления. Сейчас их можно будет поставить перед международным трибуналом и публично осудить. Это может также послужить предостережением для руководящих ныне. От ответственности за свои поступки нельзя будет убежать даже после смерти!

"Пациентов" профессора Готье обследовала группа американских ученых. Они подтвердили, что это действительно Гитлер, Геббельс и Сталин, хотя и "упакованные" в другие тела.

Продолжающиеся исследования должны будут подтвердить, гений ли профессор или же мошенник высочайшего класса. Но даже если окажется, что Готье сделал эпохальное открытие, сомнения остаются. Прежде всего морального порядка. Многие считают, что он нарушает человеческие и божественные права, а его открытие может быть использовано против человечества. Наиболее беспокоит то, что сегодня экспериментами в лаборатории Готье интересуются не только ученые и журналисты, но и секретные службы разных стран, а также мафиозные организации.

Андрей КОВАЛЬСКИЙ.

Зеркальце

Бледность — не порок

Многие женщины встречают первые солнечные дни легким недомоганием. Оно не опасно и длится недолго, но все же доставляет нам массу неприятностей в виде бессоницы, слабости и — что самое ужасное — бледной, шелушащейся и больной кожи лица.

Ирина ДЕРГАЧ

Коже в это время необходим специальный уход. Попробуйте несколько дней не мыть ее мылом, заменив его кусочком размоченного в воде черного хлеба. После мытья тщательно споласкивайте лицо холодной водой.

После того, как кожа чиста и осушена мягким и почти стерильным полотенцем, возьмите тампон и смочите его в отваре липового цвета (бросьте в полстакана кипятка горсть липы, накройте блюдцем, а через 15 минут добавьте чуть-чуть меда). Обильно смочите кожу этим отваром, не забывая о шее, и посидите так несколько минут. Через 4—5 дней кожа очистится, станет более упругой и нежной, исчезнет шелушение.

Как только появится клубника в продаже и деньги на ее покупку в вашем кошельке, проблема белизны и свежести лица исчезнет: достаточно будет каждое утро смазывать лицо и шею соком 2—3 ягодок.

Но пока апрельские снега лишают нас надежды на скорый урожай. Так что давайте покопаемся в шкафчиках и извлечем на свет остатки прошлых запасов сухих трав. Возьмите 2 ложки ромашки, столько же лаванды и липового цвета, 1 ложку шалфея, все это перетрите в фарфоровой чашке и залейте кипятком, чтобы получилась довольно густая кашица. Теплую массу на 20 минут нанесите на лицо, затем удалите остатки маски и умойтесь.

Незапасливые, но также пострадавшие от весны могут нанести визит в ближайший овощной магазин и вспомнить несложные маски из картофеля, лука, моркови.

Маска из картофеля: очищенный корнеплод натираем на мелкой терке, отцеживаем лишнюю жидкость или добавляем для вязкости немного муки. На лице держим до подсыхания.

Точно так же готовится маска из моркови — она хорошо успокаивает воспаленную кожу, но при частом применении способна окрасить ваше лицо в желтоватые тона.

Маска из лука хороша для жирной кожи и тех случаев, когда сутки-двое у вас не предвидится свиданий, потому что она оставляет запах. Пара крупных луковиц, натертых на терке, смешивается со столовой ложкой лимонного сока. Добавляется немного муки — смесь готова.

И еще одно правило: с началом солнечных дней позабудьте о пудре. Если же без нее вы кажетесь себе слишком бледной, выбросьте хотя бы все ватные тампоны, губки и бархатные пуховки, которыми наносите пудру на лицо. Вздохните, но разоритесь на лебяжью пуховку — она наносит на кожу очень тонкий слой пудры и не забивает поры.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Рэкламнае бюро — 29-34-05, 27-33-96; факс — (0172) 27-37-63.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, калі ў матэрыялах змешчаны даныя, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара. Лісты чытачоў друкуюцца на мове арыгінала. Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.

Рэдакцыя "Народнай газеты" прымае заказы на змяшчэнне аб'яў, рэкламы.

Рэдакцыйныя тэлефоны: грамадская прыёмная — 29-60-86; прыёмная галоўнага рэдактара — 29-60-08; намеснікі галоўнага рэдактара — 29-69-04, 29-64-21, 27-22-16; юрыдычнае бюро — 29-69-68; карэктура — 29-62-12; стыльрэдактар — 29-64-04; мастак — 20-62-43; бухгалтэрыя — 29-60-21, 29-67-23; бізнес-бюро — 29-65-50.

Аглядальнікі па пытаннях дзейнасці: парламента рэспублікі, грамадска-палітычных арганізацый і рухаў — 29-66-04; урада рэспублікі — 29-68-12; мясцовых Саветаў — 29-61-56; дзяржаўных органаў — 29-64-78; аграрнай палітыкі — 29-60-42; экалогіі, ліквідацыі вынікаў чарнобыльскай трагедыі і НТП — 20-41-82; сацыяльнай пераарыентацыі эканомікі — 20-52-65; сацыяльнай пераарыентацыі сферы абслугоўвання — 29-69-68; сацыяльнага вывучэння грамадскай думкі і аналізу пошты — 29-68-03; культуры і нацыянальнага адраджэння — 29-61-56; маралі і права — 29-69-87, 29-61-76; сацыяльнай абароны асобы — 29-69-87; аператыўных падзей, фізкультуры і спорту — 20-83-97; палітычны каментатар — 29-65-01.

Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Брэсце —42-49-35; у Віцебску — 5-12-12; у Гомелі — 55-81-05; у Гродне — 45-35-61; у Магілёве — 26-35-38; у Маскве — 365-16-44; у Берліне — (104930) 229-50-14.

Адрас рэдакцыі: 220010, Мінск, Дом урада.

Індэкс 63868

Выходзіць штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка. 250 разоў у год.

Падпісана ў друк у 19.10.
Газета аддрукавана ў друкарні выдавецтва "Беларускі Дом друку".
Спосаб друку — афсетны, фармат А-2
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ